

ΕΥΘΥΤΕΝΩΣ

Χρήστος Μπελέρχας → Διευθύνων Σύμβουλος Rothsay Accounting Services Miranda P/L

ΟΙ ΟΙΚΟΙ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ ΞΑΝΑ

Συχνά-πυκνά, οι αποφάσεις των διεθνών οίκων αξιολόγησης της δανειοληπτικής ικανότητας κρατών και εταιρειών, γίνονται μεγάλο θέμα στα μέσα ενημέρωσης. Οι τρεις μεγαλύτεροι οίκοι αξιολόγησης, είναι οι Moodys με 40% μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς, οι Standard and Poor's επίσης με 40% και ο οίκος Fitch με 15%. Το υπόλοιπο 5% μοιράζονται διάφοροι μικρότεροι οίκοι που αξιολογούν εταιρείες κυρίως σε τοπικό επίπεδο και μικρότερου μεγέθους. Η διαβάθμιση που δίνουν οι οίκοι αυτοί στα κράτη και τις εταιρείες, καθορίζει και το ποσοστό των επιτοκίων που θα πληρώνουν αν ζητήσουν δάνεια από τράπεζες ή αν εκδόσουν ομόλογα και άλλα χρεώγραφα. Οι ίδιοι οι οίκοι αξιολόγησης, είναι εταιρείες και οι ιδιοκτήτες τους έχουν ιδιαίτερα συμφέροντα που μπορεί να έρχονται σε αντίθεση με μία δίκαιη αξιολόγηση κάποιων εταιρειών ή κρατών. Η εταιρεία Moodys, είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και οι δύο μεγαλύτεροι μέτοχοι έχουν ποσοστό 24%, ενώ οι 10 μεγαλύτεροι φτάνουν το 65%. Επειδή οι μεγάλοι μέτοχοι είναι σημαντικές επενδυτικές εταιρείες όπως η Berkshire Hathaway Inc η οποία κατέχει το 16.90% των μετοχών της Moodys, γεννιούνται ερωτηματικά για το πόσο αντικειμενική μπορεί να είναι η Moodys όταν αξιολογεί μία εταιρεία στην οποία έχει σημαντική επένδυση ο μεγαλομέτοχός της, Berkshire Hathaway Inc. Αυτός ο μεγαλομέτοχος, είναι ιδιοκτήτης της δεύτερης μεγαλύτερης ασφαλιστικής εταιρείας αυτικινήτων της Αμερικής, ιδιοκτήτης της δεύτερης μεγαλύτερης εταιρείας μεταφορών μέσω σιδηροδρόμων, κατέχει το 43.63% της τεράστιας εταιρείας τροφίμων Kraft Heinz Company, έχει μερίδια στην Coca Cola, Apple, Mars, IBM, Wells Fargo, American Express και άλλες εταιρείες με μεγάλη οικονομική επιφάνεια στην Αμερική και σε πολλές άλλες χώρες. Παρόμοιες επενδύσεις έχουν και οι μέτοχοι της Standard and Poor's και της Fitch. Επομένως πάντοτε ελοχεύει ο κίνδυνος, η αξιολόγηση που κάνουν αυτοί οι οίκοι, να είναι επηρεασμένη από τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η αξιολόγησή τους, στις εταιρείες αλλά και στις χώρες όπου έχουν συμφέροντα οι μεγαλομέτοχοί τους. Με δεδομένο πως η νομοθεσία δεν τις ελέγχει ικανοποιητικά ούτε στην Αμερική όπου εδρεύουν οι Moodys και οι Standard and Poor's, αλλά ούτε και στην Ευρώπη όπου έχει την έδρα της η Fitch, ο κίνδυνος της σύγκρουσης συμφερόντων είναι πραγματικός. Αν συνυπολογισθεί και η πιθανότητα να έχουν λανθασμένες πληροφορίες ή να διαπράξουν ανθρώπινα λάθη οι αναλυτές τους ή ακόμη και να ενεργήσουν με δόλο, η αξιοπιστία της αξιολόγησης αυτών των οίκων, είναι αμφισβητήσιμη. Άλλωστε δεν έχουν

κάνει τρομακτικά λάθη μόνο μία φορά στην ιστορία τους. Δύο σχετικά πρόσφατα παραδείγματα, είναι η αξιολόγηση της Ελλάδος πριν να μπει στο Ευρώ και η αξιολόγηση της Αμερικάνικης τράπεζας Lehman Brothers, η οποία είχε δείκτη υψηλής αξιοπιστίας λίγους μήνες πριν καταρρεύσει πυροδοτώντας την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Όμως αφού δεν υπάρχει άλλος πίο αξιόπιστος μηχανισμός για την αξιολόγηση της δανειοληπτικής ικανότητας εταιρειών και κρατών, οι τρεις αυτοί μεγαλύτεροι οίκοι, ελέγχουν το 95.00% της παγκόσμιας αγοράς και στην ουσία καθορίζουν το επιτόκιο που θα πληρώνουν στα δάνειά τους όσοι δανείζονται. Η παρέμβασή τους σε πάρα πολλές περιπτώσεις είναι τόσο καθοριστική που μπορεί να προδικάσει τον οικονομικό μαρασμό ή την επιβίωση μίας εταιρείας ή ενός κράτους.

Στον πρόσφατο προϋπολογισμό της, η κυβέρνηση επέβαλλε στις 5 μεγαλύτερες τράπεζες της Αυστραλίας μία εισφορά ύψους \$6.2 δισεκατομμυρίων για τα επόμενα 4 χρόνια και αυτό θα έκανε τις μικρότερες τράπεζες περισσότερο ανταγωνιστικές αν οι μεγάλες τράπεζες προσπαθούσαν να μετακυλήσουν αυτό το κόστος στους πελάτες τους. Πριν ακόμη στεγνώσει το μελάνι στα έγγραφα του προϋπολογισμού, πριν λίγες ημέρες, η Standard and Poor's, ήρθε να ανατρέψει τα δεδομένα. Έδωσε στη δημοσιότητα νέα αξιολόγηση για 23 από τις μικρότερες τράπεζες, μεταξύ των οποίων η AMP, η Bank of Queensland και η Bendigo and Adelaide Bank όπου υποβάθμιζε την δανειοληπτική ικανότητα αυτών των τραπεζών κατά μία βαθμίδα. Αυτό σημαίνει πως οι μικρότερες τράπεζες οι οποίες ήδη πλήρωναν υψηλότερα επιτόκια από τις μεγάλες, θα επιβαρυνθούν με ακόμη υψηλότερα επιτόκια μετά την απόφαση της Standard and Poor's. Η αιτιολόγηση που έδωσε ο οίκος αξιολόγησης για την υποβάθμιση, ήταν πως η οικονομία της Αυστραλίας θα αντιμετωπίσει την προοπτική σημαντικής πτώσης στις τιμές των ακινήτων που έχουν φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα στο Σίδνεϊ και στη Μελβούρνη και σε αυτή την περίπτωση οι τράπεζες θα υποστούν σημαντικές ζημιές. Σε συνδυασμό με τις χαμηλότερες τιμές των πρώτων υλών που εξαγει η Αυστραλία στις διεθνείς αγορές, ο κίνδυνος επαλήθευσης αυτής της προοπτικής είναι μεγάλος. Όμως οι 5 μεγαλύτερες τράπεζες, έχουν το 85.00% των δανείων για αγορά κατοικίας και η λογική υπαγορεύει πως αν πέσουν ραγδαία οι τιμές των ακινήτων, οι μεγαλύτερες τράπεζες θα υποστούν πολύ μεγαλύτερες ζημιές και θα έπρεπε ο οίκος αξιολόγησης να μειώσει και τη δική τους δανειοληπτική ικανότητα. Δεν το έκανε όμως, με την δικαιολογία πως σε περίπτωση κρίσης, η κυβέρνηση δεν θα αφήσει τις μεγά-

λες τράπεζες να καταρρεύσουν αλλά θα τις υποστηρίξει με τα χρήματα των φορολογουμένων. Έτσι ο οίκος Standard and Poor's, δίνει το πράσινο φως στις 5 μεγάλες τράπεζες, να χρεώσουν τους πελάτες τους περισσότερο για να καλύψουν την εισφορά που επέβαλλε η κυβέρνηση, χωρίς να φοβούνται πως οι πελάτες τους θα πάνε στις μικρότερες τράπεζες οι οποίες θα χρέωναν λιγότερο αν δεν παρενέβαινε ο οίκος αξιολόγησης. Με αυτόν τον τρόπο, η απόφαση της κυβέρνησης ακυρώνεται στην πράξη και δείχνει με τον πιο ωμό τρόπο τη δυνατότητα παρέμβασης των οίκων αξιολόγησης στην οικονομική ζωή μιας χώρας. Υπάρχει πάντοτε και η πιθανότητα, πελάτες της μητρικής εταιρείας της Standard and Poor's να έχουν σημαντικές επενδύσεις σε μετοχές των 5 μεγαλύτερων τραπεζών και με αυτόν τον τρόπο προστατεύονται τα συμφέροντά τους σε βάρος των μικρότερων τραπεζών στις οποίες λίγοι ξένοι επενδύουν και αν επενδύσουν, τα ποσά θα είναι μικρά.

Μία παρόμοια παρέμβαση στην οικονομική ζωή της Κίνας έκανε ο άλλος μεγάλος οίκος αξιολόγησης Moodys, όταν ανακοίνωσε την υποβάθμιση της δανειοληπτικής ικανότητας της χώρας από

Aa3 σε A1. Είναι η πρώτη υποβάθμιση για την Κίνα για τα τελευταία 30 χρόνια και η Moodys την αιτιολόγησε με βάση τις προβλέψεις της για μελλοντική πτώση του ρυθμού ανάπτυξης της Κίνας κατά την επόμενη δεκαετία και την αύξηση του χρέους της σαν ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Φυσικά η Κίνα αντέδρασε και δήλωσε πως ο οίκος αξιολόγησης δεν καταλαβαίνει το νομικό σύστημα της Κίνας και το ποιός είναι υπεύθυνος για τα χρέη και πως υπερεκτίμησε τις δυσκολίες της Κινέζικης οικονομίας και υποτίμησε την ικανότητα της κυβέρνησης να κάνει βαθύτερες αλλαγές στη δομή της οικονομίας. Πιθανότατα, αυτός ακριβώς είναι ο στόχος της Moodys, να αναγκάσει την κυβέρνηση της Κίνας να κάνει βαθύτερες αλλαγές στη δομή της οικονομίας, βάζοντάς της το οικονομικό μαχαίρι στο λαιμό, όπως έχουν συνηθίσει να κάνουν οι οίκοι αξιολόγησης. Αν η πραγματικότητα αποδείξει πως έκαναν λάθος, λίγοι θα θυμούνται τις λανθασμένες αξιολογήσεις τους αλλά πολλοί θα έχουν αποφασίσει πως θα επενδύσουν τα χρήματά τους και τα χρήματα των μελλών των συνταξιοδοτικών ταμείων με βάση αυτές.

ROTHSAY ACCOUNTING SERVICES MIRANDA P/L
Suite 4, 1st Floor, 167 Port Hacking Rd, Miranda NSW 2228

Μην αγχώνεστε με τα λογιστικά και τα φορολογικά. Ελάτε στους ειδικούς. Ο Χρήστος και ο Αλέξ Μπελέρχας και το ειδικευμένο προσωπικό τους, φροντίζουν και την παραμικρή λεπτομέρεια.

- ❖ Επενδυτές ακινήτων
- ❖ Τεχνίτες
- ❖ Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- ❖ Βιομηχανίες
- ❖ Καταστήματα
- ❖ Χρηματιστές και επενδυτές μετοχών
- ❖ Προσωπικές δηλώσεις
- ❖ Συνεταιρισμοί
- ❖ Εταιρείες
- ❖ Family Trusts
- ❖ Unit Trusts
- ❖ Superannuation Funds

Επωφεληθείτε από την πείρα μας και τη μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών που προσφέρουμε.

Για να κοιμάστε ήσυχοι.

Κλείστε το ραντεβού σας σήμερα.

Email: chris@rothsaymiranda.com
Ph: (02) 9544 6108 Fax: (02) 9522 2981